

15 november 2024

Programma 3 Passend wonen in een groene omgeving

Maatschappelijke effecten

Gooise Meren biedt passende woonruimte.

De gemeente Gooise Meren is duurzaam, leefbaar en toekomstgericht.

De gemeente Gooise Meren groeit met behoud van de kwaliteit van de groene en veilige leefomgeving.

Beleidsnota's

Diverse beheerplannen

Visie Aan de Gooise Kust 2020-2040

Begraven in Gooise Meren

Nota bodembeheer gemeente Gooise Meren

Woonvisie Gooise Meren 2017-2025

Regionale woonvisie Gooi- en Vechtstreek 2016-2030

Woonakkoord Regio Gooi- en Vechtstreek 2021

Welstandsnota Gooise Meren 2019

Groennota Bussum

Nota Structuurvisie Naarden en Bussum

Nota Cultuurhistorie en Landschap Muiden

Visie agrarische sector Muiden

Ruimtelijke visie Muiderberg

Gemeentelijk rioleringsplan 2023-2026

Visie Buitenruimte

Actieplan Samen Sneller Duurzaam Gooise Meren

Transitievisie warmte Gooise Meren

Omgevingsvisie Gooise Meren

Waardevolle bomen Gooise Meren

3.1. Wonen

Wat willen we bereiken?

De gemeente wil scherp blijven sturen op de vervulling van de woningbouwopgaven. Daarom is in 2024 de woonvisie 2025-2030 vastgesteld, zodat zij kaders kan stellen en voorwaarden heeft voor ontwikkelaars en woningcorporaties. Op hun beurt kunnen zij dan zorgen dat woningzoekenden binnen onze gemeente een passende woning kunnen vinden. De tekorten aan geschikte woningen gelden met name voor de lagere- en middeninkomensgroepen en voor spoedzoekers, jongeren, ouderen en mensen met een zorgbehoefte.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Prestatieafspraken 2025-2028 uitvoeren

In 2024 hebben we samen met de woningcorporaties en huurdersbelangenverenigingen nieuwe prestatieafspraken gemaakt.

Met deze afspraken geven de gemeente, de woningcorporaties en de huurdersbelangenverenigingen invulling aan de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgave voor onze inwoners, zoals beschreven in de woonvisie 2025-2030.

De prestatieafspraken hebben een looptijd van 2025 tot en met 2028. In 2025 starten we met de uitvoering van de afspraken die bij de jaarschijf 2025 zijn opgenomen.

Uitvoeringsprogramma woonvisie 2025-2030 opstellen

In 2024 is de woonvisie 2025-2030 vastgesteld, om scherper te kunnen sturen op de woningbouwopgaven. Na het vaststellen van de woonvisie volgt het opstellen van het uitvoeringsprogramma. Hierin maken we onze visie, ambities en doelen concreet: we beschrijven hoe we in de komende jaren hieraan werken, wat daarvoor nodig is, wie we daarbij betrekken en de fasering van de activiteiten. Het uitvoeringsprogramma wordt in 2025 ter vaststelling aan de het college aangeboden, en wordt als raadsmededeling met de gemeenteraad gedeeld.

Woonzorgvisie uitvoeren

In 2023 heeft de gemeente haar woonzorgvisie met het bijbehorende uitvoeringsplan opgesteld. De woonzorgvisie draagt bij aan de ambities uit het coalitieakkoord 2022-2026. Het college heeft daarin benoemd extra in te zetten op het bevorderen van zelfstandig wonen met zorg. Daarom blijven we werken aan de acties uit het uitvoeringsprogramma, en starten we met de acties die bij de jaarschijf 2025 zijn opgenomen.

3.2. Buitenruimte & leefomgeving

Wat willen we bereiken?

De inrichting en het onderhoud van onze openbare ruimte zijn erop gericht dat deze groen, schoon en veilig is, bestand is tegen de effecten van de klimaatverandering en bijdraagt aan de biodiversiteit. We betrekken inwoners hierbij en stimuleren actieve bijdragen vanuit de samenleving. Zorg voor dierenwelzijn is voor ons een kwestie van beschaving. Organisaties die wettelijke taken uitvoeren bij het inzetten voor dierenwelzijn moeten structureel ondersteund worden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we realiseren en versterken natuurverbindingen, beschermen bomen en parken (door middel van een algemene kapvergunning) en voegen meetbaar groen en bomen toe.
- natuurhistorische parken krijgen onderscheidend aandacht bij het beheer en onderhoud van groen. Zo wordt in parkgebied het Mouwtje en Bilderdijkpark het groen gerenoveerd. Waarbij het originele ontwerp wordt hersteld rekening houdend met klimaatbestendigheid en het beheer van het cultuurhistorisch groen aangepast zodat het karakter duurzaam behouden blijft.
- we voeren het Biodiversiteitsplan uit en hebben speciale aandacht voor het verminderen van verharde, stenen ondergrond.
- we evalueren na twee jaar het effect van de keuze voor het huidige onderhoudsniveau en besluiten dan of het niveau omhoog moet.
- we zetten ons in om de faciliteiten voor opvang en het bevorderen van dierenwelzijn in samenwerking met gemeenten in de regio structureel te regelen en tevens dat de dierenopvang naar Crailo terugkeert.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Begraafplaats Muiden herinrichten

Begraafplaats Muiden kent een beperkte grafcapaciteit in verband met de hoge grondwaterstand. We gaan een grafvak herinrichten zodat meer graven beschikbaar zijn voor uitgifte. Daarnaast wordt een inrichtingsplan opgesteld om meer asbestemmingen te kunnen realiseren en de biodiversiteit op deze begraafplaats te vergroten. Het inrichtingsplan wordt na participatie vastgesteld door het college. De herinrichting van het grafvak vindt in 2025 plaats.

Beheerplannen herijken

De huidige beheerplannen hebben een looptijd tot en met 2025. Extra inzet is noodzakelijk voor het begeleiden van het werken met assetmanagement en herijken beheerplannen.

Biodiversiteitsactieplan verder uitvoeren

In Gooise Meren hebben we de opgave om de biodiversiteit te versterken. In 2025 geven we verdere uitvoering aan de maatregelen uit het Programma Biodiversiteit (uitgewerkt in het Biodiversiteitsactieplan Gooise Meren). Deze maatregelen bestaan uit o.a. de omvorming van gazondelen en aanvullen opgaande beplanting ter verbetering van ecologische verbindingen door het stedelijk gebied. Vanaf 2025 monitoren we de insecten en vlinders in verschillende bermen langjarig om de effecten van de maatregelen te kunnen volgen en te bepalen of bijsturing in beheer nodig is.

Diverse investeringen in de openbare ruimte

Asfaltvernieuwing Huizerweg

Vanuit een visuele wegininspectie zijn diverse schadebeelden waargenomen zoals spoorvorming, rafeling, dwarsonvlakheden, boomwortelopdruk en een slechte afwatering. Deze schade moet uiterlijk in 2025 worden hersteld om de veiligheid van de weggebruiker te kunnen waarborgen.

Ruijterlaan-Heidezicht parkeerlocatie

De onverharde parkeerlocatie Heidezicht gelegen aan de Ruijterlaan in Bussum wordt jaarlijks vier keer hersteld. De veel voorkomende onvermijdelijke weggebreken in deze halfverharde parkeerlocatie worden veroorzaakt door een combinatie van gebruik (wringende autobanden tijdens het in en uitparkeren), weersomstandigheden en een slechte afwatering. Om de jaarlijkse herstelwerkzaamheden te voorkomen is het wenselijk om de halfverharding éénmalig te vervangen voor een dunne asfaltdeklaag en de parkeerhavens uit te voeren met waterdoorlatende betonelementen.

Gietijzeren afvalbakken

In de stadscentra van Bussum, Naarden en Muiden staan op diverse locaties gietijzeren afvalbakken. De levensduur van deze afvalbakken is verstreken. Hierdoor nemen de defecten zoals schade, deuken en los hangende deuren toe. Om het aanzicht en het gebruik op orde te krijgen is het wenselijk om de noodzakelijke vervanging van de bestaande gietijzeren afvalbakken met bijkomende werkzaamheden uit te voeren.

Voetpad en rijweg Burg. M.P. van Wettumweg

Het voetpad en rijweg Burgemeester M.P. van Wettumweg is in een slechte staat van onderhoud. Vanuit de recent gehouden visuele Weginspectie 2022/2023 komt deze weg naar voren om onvermijdelijk groot onderhoud uit te voeren. Deze weg is één van de drie belangrijke toegangswegen tot de Vesting Naarden. Gelet op het aanzicht van de Vesting Naarden in relatie tot de huidige staat van onderhoud en het risico voor de weggebruiker, is het noodzakelijk om niet alleen deze weg vanuit het onderhoud te herstellen maar ook om deze weg op een andere verkeerskundige manier in te richten. De rijweg is voldoende breed om er twee fietsstroken aan te kunnen leggen.

Saneringsproject verkeersborden

Veel verkeersborden zijn geplaatst in de openbare ruimte en verrommelen het beeld. Daarnaast raken de weggebruikers het (verkeerskundig) overzicht kwijt, waardoor er onveilige situaties kunnen ontstaan. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) verzoekt alle gemeentes de verkeersborden op locaties kritisch te beoordelen en te saneren waar het kan. Het betreft ook bebording die elkaar tegenspreekt of dubbel aanwezig is. Het afgelopen jaar zijn de verkeersborden geïnspecteerd en geïventariseerd. Op basis van de inventarisatie is een plan voor sanering en vervanging opgesteld dat gefaseerd wordt doorgevoerd.

Diverse kleine investeringen begraafplaatsen

Het betreft hier de in- of herinrichting van grafvelden, ontwikkeling van nieuwe uitvaartmogelijkheden, vervangen of uitbreiding van voorzieningen (informatieborden, bankjes etc.), vervangen van groen, aanpassingen in het kader van klimaatadaptatie etc.

Renovatie groen Mouwtje

Renovatie van het groen in het Mouwtje is nodig vanwege de aanwezigheid van frambozen. De huidige aanpak van het jaarlijks korten van alle struiken gaat ten koste van het reguliere onderhoud en heeft geen structureel effect. De renovatie is een onderdeel van het uitvoerings- en beheerplan voor het Mouwtje. Hiermee wordt het beeld van het Mouwtje verbeterd en het onderhoud vereenvoudigd. In 2024 is een start gemaakt met de renovatie van het groen in het Bilderdijkpark, in 2025 volgen de werkzaamheden in het Mouwtje.

Asfalt rijweg Brinklaan

De asfaltrijweg Brinklaan vanaf de rotonde Kerkstraat tot de rotonde Ceintuurbaan verkeert in slechte staat van onderhoud. Vanuit de recent gehouden visuele wegininspectie 2022/2023 was dit gedeelte Brinklaan in 2029 gepland voor onderhoud. De afgelopen winter (2023/2024) zijn er diverse bijkomende schadebeelden opgetreden zoals: rafeling, gaten, scheurvorming, en dwarsonvlakheden en dit heeft de levensduur van deze asfaltweg verkort. Om de veiligheid van de weggebruiker te kunnen waarborgen is het vervangen van de asfaltrijweg noodzakelijk en in 2025 gepland.

Verledden openbare verlichting

In 2025 gaan we verder met het versneld verleden van de openbare verlichting. In 2028 moet alle openbare verlichting zijn voorzien van ledlampen.

Vervangen voetpaden rondom sportvelden

Op een aantal sportcomplexen in Bussum en Muiderberg zijn de tegelpaden aan vervanging toe. In het dagelijks beheer kunnen we de paden niet meer onderhouden, omdat de tegels oud en versleten zijn (veel onkruidgroei en alg). Dit kost veel inzet om het geheel veilig te houden.

Gemeentewerven renoveren

Er zijn investeringen nodig in de bestaande werven in Bussum en Naarden om beide werven weer up-to-date te krijgen voor de komende 30 jaar. Dit is noodzakelijk omdat beide werven nu niet meer voldoen aan het minimale niveau voor een bestendige huisvesting.

Openbare ruimte klimaatbestendig maken

De omgeving moet voorbereid zijn op de te verwachte effecten van klimaatverandering. Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar de hoeveelheid openbare verharding in de gemeente. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek kunnen we bepalen welke maatregelen uitgevoerd kunnen worden, om de risico's op onder andere wateroverlast te beperken op locaties waar dit risico hoog is. Deze maatregelen kunnen onder andere bestaan uit het vervangen van verharding door groen, en het verlagen van bermten zodat een teveel aan hemelwater tijdelijk opgevangen kan worden in het ontstane bassin.

Samen de vestingwerken Naarden behouden

De vestingwerken van Naarden waren tot 2016 eigendom van het Rijk. Er is na de overdracht van het Rijk naar de Stichting Monumentenbezit (SMB) een impasse ontstaan. In de praktijk deed het Rijk het groot onderhoud aan paden en parkeerplaatsen en de gemeente het klein onderhoud. De (financiële) verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van de fiets- en wandelpaden ligt bij de gemeente. Dit is het gebied tussen de binnen en buitengracht, die noemen we de enveloppe of bedekte weg.

De samenwerkingsovereenkomst met het Rijk was niet duidelijk uitgewerkt. De komende periode werken SMB en de gemeente aan de oplossing. Hiervoor worden offertes en onderzoeken opgevraagd. De mogelijke (meer)kosten worden in 2025 duidelijk.

Waterkwaliteit verbeteren

Momenteel voldoet de waterkwaliteit van veel watergangen nog niet aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Om dit te verbeteren wordt een start gemaakt met het omvormen van harde oevers naar natuurlijke oevers. Dit heeft een positief effect op de biodiversiteit. De toegenomen biodiversiteit zal een positief effect hebben op de waterkwaliteit.

3.3. Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

De gemeente Gooise Meren onderschrijft de landelijke klimaatdoelstellingen om in 2050 volledig duurzaam, energieneutraal en circulair zijn.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we geven prioriteit aan waarbij wij als gemeente het hoogste klimaat- en/of milieurendement kunnen realiseren gegeven de beperkte middelen.
- duurzaamheid is niet alleen een zaak van de overheid. Daarom stimuleren we dat iedereen mee kan doen en dat ook doet. We werken samen met lokale partijen en stimuleren particuliere initiatieven.
- we zetten in op energieneutraliteit en de klimaatdoelen door de nadruk te leggen op isolatie voor alle huizen, opwek door zonnepanelen op daken, kiezen voor vergroening (van openbare gebouwen, bedrijfsterreinen en van onze centra) en bevorderen meervoudig ruimtegebruik.
- we betrekken ook onze monumenten bij de verduurzamingopgave, mede met het oog op het behoud ervan.
- we zijn tegen een biomassacentrale in Diemen.
- bij de herinrichting van de openbare ruimte houden we rekening met klimaatverandering (opwarming, hittestress, langdurige droogte en meer regen in korte tijd).
- we geven uitvoering aan de vastgestelde Transitievisie Warmte en aan onze ambities in het kader van Regionale Energiestrategie (RES).

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Aan de slag met het uitvoeringsprogramma Energietransitie

We zetten als Gooise Meren in op het leveren van een substantiële bijdrage aan de landelijke doelstellingen uit het Klimaatakkoord. We werken daarvoor samen met onze (maatschappelijke) partners aan het uitvoeren van de energietransitie in Gooise Meren. Hier gaan we de komende jaren voortvarend mee verder. Dat vraagt om borging van de benodigde structurele capaciteit.

Het jaar 2024 stond in het teken van het opstellen van integraal beleid voor de Energietransitie. Hierin onderscheiden we een viertal sporen, energie besparen, duurzame opwek, aardgasvrije warmte en toekomstbestendige energiesystemen. Op deze afzonderlijke sporen is in de afgelopen jaren op verschillende momenten beleid vastgesteld, maar nooit in samenhang met elkaar. Dit betekent dat een deel van de projecten die een plek hebben gekregen in het uitvoeringsprogramma reeds lopen.

Vanaf 2022 zijn er middelen voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid (CDOKE) beschikbaar gekomen vanuit het Rijk. Hiervan huren we o.a. projectleiders en deskundigen in. Het budget is niet toereikend gebleken voor zowel de structurele beleids capaciteit als de capaciteit voor projecten. Dit wordt onderschreven door het advies van de Raad van Openbaar Bestuur van maart 2024.

Voor de continuering van de uitvoering van de energietransitie is het daarom nodig structurele capaciteit te borgen voor het opstellen, evalueren en monitoren van beleid. Met het aanbieden van de Beleidsnota met Uitvoeringsprogramma voor de Energietransitie in het najaar van 2024 schetsen wij u een beeld voor de benodigde inzet voor de langere termijn. Voor 2025 is er een gat tussen de inzet die nodig is voor het voortzetten van de uitvoering van het in de TVW en RES 1.0 vastgesteld beleid en de via subsidies verkregen middelen. Verderop in deze begroting staat de financiële toelichting hierop.

Aan een toekomstbestendig energiesysteem werken

Ook in onze regio hebben we inmiddels te maken met netcongestie. We zetten daarom in op een toekomstbestendig, betrouwbaar en duurzaam energiesysteem in Gooise Meren. Dit is randvoorwaardelijk om de energietransitie in Gooise Meren mogelijk te maken en vraagt om een fundamenteel andersoortig systeem met een nieuw ontwerp.

Om dit te bereiken is het enerzijds nodig om het huidige energiesysteem uit te breiden, wat essentieel is voor de energietransitie. Anderzijds bereiden we ons voor op de transformatie naar een lokaal, toekomstbestendig, duurzaam en innovatief systeem. Dit zijn parallelle routes met een verschillend tempo. In 2025 werken verder we in nauwe samenwerking met Liander aan het oplossen van acute knelpunten en het uitbreiden van het aantal middenspanningsruimten (trafo's) binnen Gooise Meren.

Daarnaast maken we een start met het nadenken over een lange termijn visie op ons energiesysteem. Dit doen we zowel lokaal als regionaal.

Inzicht op voortgang duurzaamheidsbeleid bieden

Er is zowel bij de raad als bij de inwoners behoefte aan meer inzicht in de voortgang op de duurzaamheidsdoelen van Gooise Meren.

We willen u en onze inwoners inzicht bieden in de voortgang van ons duurzaamheidsbeleid en de wijze waarop dit gemeten wordt. In 2024 is een integraal kader duurzaamheid opgesteld dat eind 2024 aan de raad wordt aangeboden. Dit kader geeft inzicht in de doelen en activiteiten van de beleidsvelden biodiversiteit, energietransitie, klimaatadaptatie, circulariteit, voedsel en mobiliteit. Ook geeft het inzicht op welke wijze de beleidsvelden binnen het kader bijdragen aan de duurzaamheidsdoelen op de korte en de langere termijn. In 2025 werken we dit uit in een voortgangsrapportage die vanaf dat moment jaarlijks wordt opgesteld en aan uw raad wordt aangeboden om de effecten van het duurzaamheidsbeleid te monitoren.

Isolatieprogramma uitvoeren

Energiebesparing is nodig voor het behalen van de klimaatdoelstellingen.

We helpen inwoners en ondernemers daarom om hun energieverbruik te verlagen en om energiearmoede te voorkomen. Hiervoor hebben we een energieloket ingericht en ontvangt Wattnu een jaarlijkse subsidie voor de inzet van energiecoaches. Dit doen we tevens via het Nationale Isolatieprogramma met de Lokale Aanpak Isolatie, waarbij we samen met Wattnu een grote groep inwoners helpen met het verduurzamen van hun woningen. Daarnaast ondersteunen we met een subsidie van de Provincie ook ondernemers bij het verduurzamen van kantoren en andere bedrijfspanden.

Regionale Energiestrategie (RES 1.0) uitvoeren

Met het vaststellen van de RES 1.0 hebben we ons als deelregio gecommitteerd aan het opwekken van 199 GWh duurzame energie in 2030. Om daaraan bij te dragen, zetten we in Gooise Meren zoveel mogelijk in op de mogelijkheden voor opwek van zonne-energie langs grootschalige infrastructuur, op grote daken en boven parkeerplaatsen. Daarom faciliteren we het duizend-daken-plan van Wattnu, de ontwikkeling van meerdere solar-carports en de Zonneroute Gooi & Vechtstreek.

Transitievisie Warmte (TVW) uitvoeren

Het beleid van de Rijksoverheid is gericht op het aardgasvrij verwarmen van alle woningen in 2050. We willen in onze gemeente daarom zo veel mogelijk overgaan op een duurzaam gebruik van warmte. Dit gebeurt deels door collectieve warmtenetten en deels met behulp van individuele oplossingen zoals warmtepompen. We doen dit buurtgericht. De gemeente heeft hierin een regierol.

Dit is uitgewerkt in de Transitievisie Warmte (TVW) die we uitvoeren. We maken, in samenspraak met bewoners en andere betrokken organisaties, een start met enkele buurten die in de TVW als verkenningebuurt zijn benoemd.

Daarnaast starten we in 2025 met de doorontwikkeling van de TVW naar een warmteprogramma onder de omgevingswet.

3.4. Ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

In Gooise Meren benutten we de beperkte ruimte voor groei optimaal. Binnen onze schaarse ruimte kiezen we voor duurzame ontwikkeling, met oog voor de natuur, de historische waarde en de leefbaarheid in de bestaande woongebieden. We groeien, waar mogelijk, om in woningbehoefte te voorzien en zorgen dat het aanbod van bedrijfsruimte niet afneemt. We onderzoeken, samen met de betreffende bedrijven, of overlast gevende bedrijvigheid uit de kernen verplaatst kan worden en plaats kan maken voor andere bedrijvigheid of woningbouw. Bij nieuwbouw kijken we ook naar de voorzieningen en bij (her)inrichting van de openbare ruimte kijken we of er kansen zijn voor buitensport of spel.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- we nemen de huidige parkeernormen en -richtlijnen opnieuw onder de loep en werken aan een transparant kader waarin maatwerk mogelijk is. Deze normen en richtlijnen hangen nauw samen met de binnenstedelijke ontwikkeling en zijn nauw gerelateerd aan de kwaliteit van de leefomgeving.
- we blijven zoeken naar locaties voor woningen en bedrijven. We bouwen niet in de natuur en breiden, als dat past, wel in. Op inbreilocaties worden uiterlijk en massa goed afgestemd op de omgeving.
- we passen de rol van de commissie ruimtelijke kwaliteit aan in het licht van de Omgevingswet.
- voortvarende ontwikkeling en (verdere) uitvoering van lopende ruimtelijke projecten, zoals BOR gronden, Naarderheem, Crailo, Krijgsman en Hocras.

Wat gaan we ervoor doen in 2025?

Brug bij Amsterdamse Poortbrug

Op 19 april 2023 is de Kadernota Muiden Noordwest door de gemeenteraad vastgesteld. In de Kadernota zijn de ruimtelijk en functionele uitgangspunten voor de beoogde herontwikkeling van Muiden Noordwest vastgelegd. In de Kadernota is met betrekking tot mobiliteit opgenomen dat in geval van een herontwikkeling van de wijk Noordwest waarbij extra woningen worden toegevoegd, voor een afdoende ontsluiting van de wijk een extra brug over de Muidertrekvaart is vereist. Het alternatief is het verhogen van de verkeerscapaciteit van de Amsterdamse Poortbrug (verbreding/verhoging).

Omgevingsplan opstellen

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. We moeten voldoen aan de eisen uit de Omgevingswet, waaronder het uitwerken van een Omgevingsplan voor de gehele gemeente. We werken stapsgewijs toe naar het definitieve Omgevingsplan voor Gooise Meren in 2032. De eerste Omgevingsplanwijziging voor het deelgebied Muiderberg wordt in 2025 aan uw raad aangeboden.

Omgevingsvisie actualiseren

Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie in 2023 heeft uw raad aangegeven na een periode van twee jaar een volgende Omgevingsvisie voorgelegd te willen krijgen. Daarmee houden we het kader voor nieuwe plannen en projecten in onze leefomgeving actueel. Ook voor initiatiefnemers die plannen willen ontwikkelen in onze gemeente. We monitoren de voortgang van de activiteiten onder de eerste Omgevingsvisie en actualiseren de Omgevingsvisie op basis van nieuw beleid en ontwikkelingen in 2023 en 2024. Eind 2025 wordt de geactualiseerde visie ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd.

Particuliere initiatieven begeleiden

Voor het realiseren van opgaven in onze ruimtelijke omgeving, zoals verwoord in onze Omgevingsvisie, willen we samenwerken met initiatiefnemers. We begeleiden en regisseren initiatieven voor ontwikkelingen, waarbij een afwijking en wijziging nodig is van het (tijdelijk) Omgevingsplan. We gebruiken de uitgangspunten van het participatiebeleid bij gemeentelijke initiatieven en ontwikkelingen vanuit de samenleving. Op basis van de afspraken over de niveaus van impact wordt uw raad indien aan de orde betrokken bij initiatieven via het bindend adviesrecht.

Ruimtelijke projecten

BORgronden:

Op 17 april 2024 heeft de raad het bestemmingsplan BORgronden gewijzigd vastgesteld. Hiertegen is een 6-tal beroepen ingesteld bij de Raad van State. In de zomer van 2024 is het verweerschrift ingediend. Het is nu wachten op de behandelingsdatum en het oordeel van de ABRvS. Op de achtergrond wordt de uitvoering van het project voorbereid.

Naarderheem:

In het voorjaar van 2024 zijn de bouwwerkzaamheden voortvarend van start gegaan. In 2025 wordt verder gebouwd om in 2026 het nieuwe Naarderheem in gebruik te kunnen nemen. Er wordt in een separaat project gewerkt aan een mogelijke zwemvoorziening op de locatie van Naarderheem. Met een denktank onder leiding van Vivium wordt gewerkt aan een plan binnen de regels van het bestemmingsplan voor fase 2.

Crailo:

In 2024 zijn de diverse percelen in het Gooise Meren-deel van buurtschap Crailo overgedragen aan de verschillende ontwikkelende partijen. Het gaat om respectievelijk BPD / Bouwfonds Gebiedsontwikkeling, Bosburen, Klein Crailo en de Groene Stenen (voorheen de Groene Afslag), in combinatie met woningbouwcorporatie Alliantie. Voor deze percelen zijn intussen ook de omgevingsvergunningen verstrekt. Dat betekent dat er in 2024 en 2025 volop gebouwd kan worden aan deze onderdelen van het buurtschap Crailo. In 2025 zal ook de grond in het Larense deel van Crailo ('Op Zuid') worden uitgegeven.

Krijgsman:

In 2025 vordert het project De Krijgsman gestaag, er komen circa 140 woningen bij, en wat extra voorzieningen. Daarmee komt het aantal gerealiseerde woningen in 2025 uit op ongeveer 1100. Maar niet alleen qua woningen groeit de wijk door. Het wordt meer en meer een echte woonwijk, met sport- en spelvoorzieningen, kunst en winkels. Langs de Muidertrekvaart komen openbare ligplaatsen en het groen in de wijk groeit gestaag, waarmee de groene uitstraling steeds meer tot zijn recht komt. Verder zal in 2025 het herdenkingsmonument voor de slachtoffers van de ongelukken van de Kruitfabriek worden geplaatst bij het zogenoemde Bolwerk. Er zal gewerkt worden aan de verplaatsing van de Zeeverkenner uit de Westbatterij, zodat aansluitend in 2026 de restauratie en de herbestemming daarvan kunnen worden opgepakt.

Hocras locatie (De Walden):

De vaststelling van het bestemmingsplan is voorzien voor eind 2024. Er is een reële kans dat beroep wordt ingesteld tegen het vastgestelde bestemmingsplan bij de Raad van State. Parallel hieraan wordt het ontwikkelplan De Walden verder uitgewerkt. Dit omvat de voorbereiding van de uitvoering van het project en het opstellen van een definitief ontwerp van de nieuwe VO-school. De plannen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid rond de nieuwe school worden hier ook in meegenomen.

Welstandstoets deels laten vervallen

Als gevolg van de nieuwe Welstandsverordening is een welstandstoets in bepaalde wijken niet meer noodzakelijk zodra het Paraplubestemmingsplan "kleine bouwplannen" is goedgekeurd. Bouwwerken die passen binnen deze kaders zijn vergunningsvrij en worden ook niet meer getoetst, alleen bij afwijken van de kaders is nog een vergunning nodig.

Welke verbonden partijen zijn erbij betrokken?

Deze verbonden partijen dragen bij aan het bereiken van de maatschappelijke effecten van programma 3:

- Regio Gooi en Vechtstreek
- Omgevingsdienst Flevoland Gooi en Vechtstreek
- Coöperatie Gastvrije Randmeren U.A.
- Samenwerkingsovereenkomst maaien waterplanten IJmeer-Markermeer
- Stichting Goois Natuurreservaat
- GEM Crailo BV

Voor meer informatie verwijzen wij naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat mag het kosten?

Passend wonen in een groene omgeving	Realisatie 2023	Begroting 2024 (na wijziging)	Begroting 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028
<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Lasten						
Wonen	209	387	143	123	123	123
Buitenruimte en leefomgeving	32.524	34.003	35.029	35.876	36.300	36.430
Duurzaamheid	1.495	1.899	2.640	627	624	624
Ruimtelijke ontwikkeling	8.908	9.028	6.450	5.833	5.404	5.404
Totaal lasten	43.136	45.317	44.261	42.459	42.450	42.580
Baten						
Wonen	-	12-	12-	12-	12-	12-
Buitenruimte en leefomgeving	21.990-	17.585-	18.885-	19.531-	19.934-	19.977-
Duurzaamheid	407-	1.096-	1.105-	-	-	-
Ruimtelijke ontwikkeling	7.888-	10.924-	6.080-	3.434-	4.834-	3.434-
Totaal baten	30.285-	29.616-	26.082-	22.977-	24.780-	23.422-
Resultaat voor ebstemming	12.851	15.701	18.179	19.483	17.670	19.157
Toevoegingen reserves						
Buitenruimte en leefomgeving	4.777	-	-	-	-	-
Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-	-	-
Totaal toevoegingen reserves	4.777	-	-	-	-	-
Ottrekkingen reserves						
Buitenruimte en leefomgeving	81-	342-	331-	320-	309-	298-
Ruimtelijke ontwikkeling	429-	109-	109-	109-	109-	109-
Totaal ottrekkingen reserves	510-	451-	440-	429-	418-	407-
Saldo reserves	4.267	451-	440-	429-	418-	407-
Resultaat na bestemming	17.118	15.249	17.739	19.053	17.252	18.750

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen begroting 2025 t.o.v. begroting 2024		
Onderdeel programma 3	Verschil (x € 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<p>Algemeen</p> <p><i>Loon- en prijsontwikkeling</i> Conform Perspectiefnota 2025 zijn de salarisbudgetten met 6% verhoogd en de overige budgetten met 1,4%.</p>		
<p><i>Wonen</i></p> <p>In 2024 was sprake van incidentele uitgaven voor de woonvisie, taskforce woningbouw en prestatieafspraken.</p>	244	V
<p><i>Duurzaamheid / Energietransitie</i></p> <p>Voor de continuering van de uitvoering van de energietransitie en het opstellen, evalueren en monitoren van beleid wordt de capaciteit uitgebreid van 1 naar 4 fte.</p> <p>Met het aanbieden van het programma Energietransitie in het najaar van 2024 schetsen wij u een beeld voor de structurele benodigde inzet. Voor 2025 hebben we dit, vooruitlopend hierop, incidenteel opgenomen.</p> <p>In 2025 wordt een Soortenmanagementplan opgesteld ten behoeve van de verduurzaming van woningen (incidenteel € 395.000)</p>	732	N
<p><i>Buitenruimte en leefomgeving</i></p> <p>De herziening van de begroting 2025 van de GAD heeft geleid tot een stijging van de gemeentelijke bijdrage aan de regio.</p> <p>Met ingang van 2025 wordt een deel van de lasten voor straatreiniging meegenomen in de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing. Omdat voor de afvalstoffenheffing 100% kostendekking van toepassing is stijgen hierdoor de tarieven. Om deze stijging te beperking wordt onttrokken aan de voorziening. In de begroting 2024 is rekening gehouden met een storting in de voorziening.</p> <p>Per saldo is sprake van een voordelig effect op de afvalstoffenheffing € 540.000.</p> <p>Onderhoud gebied Naarderbos na verwerving van de erfpacht (N € 236.000)</p> <p>Het ontwikkelplan OFGV wordt gefaseerd ingevoerd (V € 100.000)</p>	275	V
<p><i>Ruimtelijke ontwikkeling</i></p>	2.266	N

De legesopbrengsten van de Krijgsman (€ 1,8 miljoen) eindigen in 2024; wel wordt hieruit een egalisatievoorziening (ad € 720.000) gevuld ter dekking van de doorlopende kosten voor 2025 tot en met 2027. In 2024 zijn de kosten en opbrengsten van complex Bredius (saldo € 3,8 miljoen voordelig) geraamd. De opbrengst (€ 2,4 miljoen) bij overdracht van de Jan ter Gouwweg is nu in 2025 geraamd.		
Overig <i>Overige verschillen < € 70.000</i>	11	N
Totaal	2.590	N

Investerings

De totale investeringsuitgaven bedragen voor herinrichting Wegen € 7,2 miljoen, voor Bruggen e.d. € 2,2 miljoen, voor Openbare Verlichting € 0,9 miljoen, voor Riolering € 9,7 miljoen en voor Groen € 1,1 miljoen. De kapitaallasten van deze voorgenomen investeringen zijn verwerkt in het meerjarenperspectief van deze programmabegroting. Voor detailinformatie wordt verwezen naar bijlage 1.

Indicatoren

Indicatoren

Wonen

nr.	Omschrijving indicator	2021	2022	2023	Streefwaarden	Bron
1.	Aantal geclusterde woonvormen GM totaal	-	-	1018	2026: 1.246 2028: 1.336 2040: 2.750	gegevens van woningcorporaties gemeente Gooise Meren gemeente Gooise Meren

Toelichting:

- Aantal geclusterde woningen GM van woningcorporaties in 2023 + nieuwbouw in 2024.
Keverdijk 40 geclusterde appartementen van Dudok Wonen: opgeleverd januari 2024

Totaal tot en met juli 2024 is 1018 + 40 = 1.058

Toelichting:

- Hiermee wordt aangegeven welk percentage van de woningen voorzien is van geregistreerde zonnepanelen. De cijfers worden jaarlijks geüpdatet via luchtskans op zonedakje.nl.
- De meetmethodiek van de MRA is dusdanig opgezet dat gewerkt wordt met bandbreedtes:
Zilver: tussen 20 en 49% wordt circulariteit meegenomen in inkoopopdrachten.
Goud: tussen 50 en 79% wordt circulariteit meegenomen in inkoopopdrachten.
De verrassende score in 2022 voor Circulair inkopen en opdrachtgeverschap was Goud (50-79% circulair). Dit jaar zitten we weer op de prognose voor 2023, namelijk Zilver (20-49% circulair). Vorig jaar was hoger doordat de twee grootste inkooppakketten samen een ongebruikelijk groot inkoopvolume kenden en beiden circulair ingekocht. De verwachting is dat we met de ingezette koers en enkele aanvullende maatregelen weer Goud (50-79% circulair) gaan scoren volgens onze ambitie, minstens 50% circulair in 2025.
- In 2023 is de milieubarometer over 2022 ingevuld. Dit betreft de uitstoot van de eigen organisatie. De cijfers over 2023 zijn bij het opstellen van de begroting 2025 nog niet beschikbaar.
- Gebaseerd op satellietbeelden en afhankelijk van klimatologische omstandigheden. Bosperceel = 1,0; een versteende wijk zonder groen en tuinen = 0,0.

Met als toelichting:

De gemiddelde groenheid in Gooise Meren in 2023 is ongeveer 10% hoger dan in 2022 (0,557 in 2023 versus

0,499 in 2022). Dit verschil is grotendeels te verklaren door het groeizame weer in de zomer van 2023, met relatief veel regen en normale (niet extreem hoge) temperaturen. De groenindex waarde van 2023 ligt hiermee in hetzelfde bereik als in 2016 en 2017. De jaren hierna lieten relatief lagere waardes zien door het droge warme weer in deze zomers.

Op wijkniveau zijn ook alle wijken groener in 2023 dan in 2022. Wel is het zo dat de wijken met relatief weinig groen (Bussum Centrum en het bedrijvenpark) ook maar weinig stijgen en de groenere wijken duidelijk meer. Hieruit kunnen we daadwerkelijk opmaken dat de stijging vooral te maken heeft met het groeizame weer in de zomer van 2023.

De nieuwe wijk Krijgsman laat al twee jaar op rij een duidelijke stijging zien; hier krijgt het groenbeleid in de wijk duidelijk resultaat. Interessant is om te kijken waar de uiteindelijke groenindex van Krijgsman stabiliseert de komende jaren; in de middenmoot of bovengemiddeld?

Nemen we de voorlopige drempelwaarde van 0,5 (dit is ongeveer het gemiddelde van geheel Gooise Meren), dan is er nog werk aan de winkel in 3 bestaande wijken (Bussum Centrum, Keverdijk + Jac P. Thijssepark, en Muiden Vesting); daar waar dit vorig jaar nog 6 bestaande wijken betrof. Vraag is uiteraard wel in hoeverre het weer hierop van invloed is. De komende jaren zal hierover meer duidelijk worden.

Indicatoren

Duurzaamheid &

Klimaat

nr.	Omschrijving indicator	2021	2022	2023	Streefwaarde	Bron
1.	% woningen met geregisteerde zonnepanelen op het dak	12,0%	13,2%	14,0%	n.v.t.	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat
2.	% circulaire inkoop (euro's) ten opzichte van totale inkoop door eigen organisatie	zilver	goud	zilver	2025: goud	Spend Analyse, contractregistratie, afd. Inkoop
3.	CO2 Footprint eigen organisatie		412,6 ton CO2	nog niet bekend	2050: energieneutraal	Milieubarometer
4.	Groenindex	0,516	0,499	0,557	minimaal 0,5	zie toelichting

Kengetallen

Cijfers van de klimaatmonitor zijn bij het opstellen van de begroting 2025 beschikbaar tot en met 2022. Waarden voor 2023 zijn daarom niet overal invuld.

Kengetallen

Duurzaamheid

nr.	Omschrijving	2021	2022	2023	Streefwaarde	Bron
1.	Totaal elektriciteitsgebruik woningen (kWh)	78,8 mln. kWh	74,3 mln. kWh	nog niet beschikbaar	n.v.t.	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat
2.	Totaal aardgasverbruik woningen (m3) (temperatuur gecorrigeerd)	41,6 mln. m3	37,3 mln. m3	nog niet beschikbaar	2050 aardgasvrij	Klimaatmonitor Rijkswaterstaat
3.	Opbrengst zonneprojecten Wattnu	146.197 kWh	218.015 kWh	384.498 kWh	n.v.t.	Wattnu
4.	Aantal duurzaamheidsleningen	24	61	48	n.v.t.	Afdeling M&O

Toelichting:

- Dit cijfer geeft het totaal elektriciteitsgebruik weer van alle woningen in de gemeente Gooise Meren. In werkelijkheid is het elektriciteitsverbruik hoger, omdat stroom geleverd door zonnepanelen op het dak niet zijn meegerekend.
- Dit cijfer geeft het totaal aardgasgebruik weer van alle woningen in de gemeente Gooise Meren. In de cijfers is rekening gehouden met de invloed van temperatuurschommelingen. Het daadwerkelijke gasverbruik ligt dus hoger of lager, omdat in een jaar veel meer koude dagen heeft geteld. Of juist heel weinig aantal koude dagen telt.
- Dit betreft de werkelijke opwek opbrengst in 2023 van de coöperatieve daken van energiecoöperatie Wattnu.

4. Duurzaamheidsleningen: 48 verstrekt in 2023. Vanaf de start van de lening in 2020 zijn in totaal 188 leningen verstrekt.